TÒA ÁN NHÂN DÂN **THỊ XÃ ĐIỆN BÀN** **TỈNH QUẢNG NAM** Số: 14 /2023/QĐST-VDS Ngày 17/8/2023 V/v: "Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi"	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập- Tự do-Hạnh phúc**

QUYẾT ĐỊNH

SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Tuyên bố một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ ĐIỆN BÀN - TỈNH QUẢNG NAM

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán- Chủ tọa phiên họp: Ông Lê Minh Tân

Thư ký phiên họp: Bà Đặng Thị Thúy H1 - Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân thị xã Điện Bàn, tỉnh Quảng Nam.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Điện Bàn, tỉnh Quảng Nam tham gia phiên họp: Bà Đỗ Thị Thương - Kiểm sát viên.

Trong ngày 17 tháng 8 năm 2023 tại Hội trường TAND thị xã Điện Bàn mở phiên họp công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 13/2023/TLST-VDS, ngày 23/6/2023 về việc: "Tuyên bố một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi" theo Quyết định mở phiên họp số: 12/2023/QĐST-VDS, ngày 10 tháng 8 năm 2023 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Dương Tấn P; Sinh năm 1947; Địa chỉ: khối TĐ1, phường ĐP, thị xã Đ, tỉnh Q

2. *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

Ông Dương Ngọc H; Sinh năm 1991; Địa chỉ: khối TĐ1, phường ĐP, thị xã Đ, tỉnh Q.

Bà Dương Ngọc H1; Sinh năm 1986; Địa chỉ: khối CAĐ, phường ĐNĐ, thị xã Đ, tỉnh Q.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Ông Dương Tấn P trình bày: Cha tôi Dương L (chết) và mẹ tôi Dương Thị Đ (chết) sinh được 05 người con gồm Dương Thị Đ, sinh năm 1941, Dương Tấn P, sinh năm 1947, Dương Thị Ư (chết), Dương Thị M, sinh năm 1955 và Dương Tấn Đ, sinh năm 1962. Trong đó, em tôi Dương Tấn Đ sau khi cưới vợ và sinh được 02 người con là Dương Ngọc H và Dương Ngọc H1 thì phát hiện về thần kinh. Gia đình đã cố gắng chữa trị nhưng vẫn không có kết quả. Dương Tấn Đ đã được UBND

xã ĐP cấp giấy xác nhận khuyết tật số H 510/ĐBA/17-350 năm 2015 với dạng khuyết tật: Tâm thần, thần kinh, mức độ khuyết tật: Nặng. Hiện nay em tôi Dương Tấn Đ đang điều trị tại Trung tâm Điều dưỡng người tâm thần, địa chỉ: Tổ 58 ĐS, H, quận L, thành phố Đ theo quyết định số 222/QĐLĐTBXH, ngày 29/4/2022 của Sở lao động – Thương Binh và xã hội thành phố Đ. Để thực hiện một số giao dịch dân sự liên quan đến Dương Tấn Đ tôi làm đơn này yêu cầu Tòa án tuyên bố Dương Tấn Đ là người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Người liên quan ông Dương Ngọc H trình bày: Ông Dương Tấn Đ; Sinh năm 1962; Địa chỉ: khối TĐ1, phường ĐP, thị xã Đ, tỉnh Q; Chỗ ở hiện nay: Trung tâm Điều Dưỡng người tâm thần thành phố Đ là ba ruột của tôi. Từ khi ba tôi cưới vợ và sinh con là Dương Ngọc H và Dương Ngọc H1 thì ba tôi phát bệnh về thần kinh. Gia đình đã cố gắng chữa trị nhưng vẫn không có kết quả. Ba tôi được UBND xã Điện Phương cấp giấy xác nhận khuyết tật số H 510/ĐBA/17-350 năm 2015 với dạng khuyết tật thần kinh, mức độ khuyết tật: nặng, hiện nay ba tôi đang điều trị tại: Trung tâm Điều Dưỡng người tâm thần thành phố Đ. Địa chỉ: 58 ĐS, phường H , quận L, thành phố Đ theo quyết định số 222/QĐLĐTBXH ngày 29/4/2022 của sở Lao động - Thương binh và xã hội thành phố Đ.

Nay ông P yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Dương Tấn Đ là người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi dân sự thì tôi đề nghị Tòa án xem xét quyết định tuyên bố cha tôi là người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi dân sự. Hiện nay cha mẹ tôi đã ly hôn, cha tôi chỉ có 2 anh em tôi là Dương Ngọc H và Dương Ngọc H1 là con đẻ. Vì vậy tôi yêu cầu Tòa án cử tôi là Dương Ngọc H là người giám hộ cho ông Dương Tấn Đ theo quy định của pháp luật.

Người liên quan bà Dương Ngọc H1 trình bày: Tôi thống nhất hoàn toàn lời khai của em tôi là Dương Ngọc H về quá trình phát bệnh, chữa trị của cha tôi Dương Tấn Đ. Hiện nay ba tôi đang điều trị tại: Trung tâm Điều Dưỡng người tâm thần thành phố Đ. Địa chỉ: 58 ĐS, phường H, quận L, thành phố Đ theo quyết định số 222/QĐLĐTBXH ngày 29/4/2022 của sở Lao động - Thương binh và xã hội thành phố Đ.

Nay ông P yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Dương Tấn Đ là người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi dân sự thì tôi đề nghị Tòa án xem xét quyết định tuyên bố cha tôi là người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi dân sự. Hiện nay cha mẹ tôi đã ly hôn, cha tôi chỉ có 2 anh em tôi là Dương Ngọc H và Dương Ngọc H1 là con đẻ. Vì vậy tôi đề nghị cử em tôi là Dương Ngọc H là người giám hộ cho ông Dương Tấn Đ theo quy định của pháp luật.

Tóm tắt ý kiến phát biểu của Kiểm sát viên:

+ Về việc tuân theo pháp luật: Từ khi thụ lý việc dân sự đến trước khi quyết định giải quyết việc dân sự, Thẩm phán, Thư ký Tòa án và người yêu cầu đã thực hiện đúng theo trình tự, thủ tục do Bộ luật Tố tụng dân sự quy định.

+ Về việc giải quyết việc dân sự: Đề nghị Tòa án tuyên bố ông Dương Tấn Đ là một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Chỉ định ông H là người giám hộ cho ông Đ, quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; Ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã Điện Bàn nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết: Ông P yêu cầu tuyên bố ông Đ là người khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi. Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 BLTTDS yêu cầu về dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án cấp huyện. Ông Đ có nơi cư trú tại: khối TĐ1, xã ĐP, thị xã Đ căn cứ điểm a khoản 2 Điều 39 BLTTDS việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của TAND thị xã Đ, tỉnh Q.

[2] Về nội dung yêu cầu: Dương Tấn Đ từ khi có vợ cho đến nay chậm phát triển tâm thần, khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Để thực hiện một số giao dịch dân sự liên quan đến ông Đ nên ông P yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Đ là một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Xét yêu cầu của ông P thấy rằng: Sau khi thụ lý đơn yêu cầu, Tòa án tiến hành trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với ông Đ. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số: 1000/KLGĐ ngày 03/8/2023 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền Trung kết luận ông Dương Tấn Đ thời điểm hiện tại:

+ Kết luận về y học: Tâm thần phân liệt thể không biệt định, tiến triển từng giai đoạn với thiếu sót ổn định (F20.32).

+ Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Căn cứ Kết luận số: 1000/KLGĐ ngày 03/8/2023 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền Trung và quy định tại khoản 1 Điều 23 Bộ luật Dân sự có đủ cơ sở để xác định ông Dương Tấn Đ là người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Do đó yêu cầu của ông P có căn cứ nên được chấp nhận.

[3] Đối với việc chỉ định người giám hộ: Ông Dương Ngọc H là con ruột của ông Dương Tấn Đ, hiện nay ông H là người trực tiếp chăm sóc ông Đ. Người liên quan là bà H1 yêu cầu Tòa án chỉ định ông H là người giám hộ cho ông Đ. Ông H được xác nhận là người có năng lực hành vi dân sự đầy đủ, là công dân tốt, chưa có tiền án tiền sự nên đủ điều kiện giám hộ cho ông Đ. Do đó, chỉ định ông Dương Ngọc H là người giám hộ cho ông Dương Tấn Đ.

[3] Lệ phí Tòa án: Ông Dương Tấn P là người cao tuổi nên được miễn lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 367, 369, 370, 372, 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự, khoản 1 Điều 23, Điều 57 Bộ luật Dân sự, điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Dương Tấn P về việc: "Tuyên bố một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi".

Tuyên bố ông Dương Tấn Đ; sinh năm 1962; HKTT: khối TĐ1, phường ĐP, thị xã Đ, tỉnh Q là người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Chỉ định ông Dương Ngọc H; sinh năm 1991; HKTT: khối TĐ1, phường ĐP, thị xã Đ, tỉnh Q là người giám hộ cho ông Đ.

Ông Dương Ngọc H có đầy đủ quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Khoản 1 Điều 57 và Khoản 1 Điều 58 BLDS 2015.

3. Về án phí: Ông Dương Tấn Đ được miễn lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

4. Các đương sự có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 kể từ ngày công bố quyết định. Viện kiểm sát các cấp có quyền kháng nghị quyết định này theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

5. Quyết định này được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự; người được thi hành án, người P thi hành án có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các điều 6, 7, 7a và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời H thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật Thi hành án dân sự.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Quảng Nam;
- Đương sự;
- THADS cùng cấp;
- VKSND cùng cấp;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN-CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Lê Minh Tân